

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum:
20171122-23

Sachsska barn- och ungdomssjukhuset, Stockholm,
Klinik Ort

Eva Albinsson och Petter Borna
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Vid verksamheten finns de förutsättningar som behövs för att genomföra ST med hög och jämn kvalitet. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren för hur ST ska genomföras och utvärderas. Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig (patientsammansättning, sjukdomspanorama mm) för att målbeskrivningens krav ska kunna uppfyllas. Det finns en plan för att främja lika rättigheter och möjligheter att uppnå utbildningsmålen för ST-läkare oavsett kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga huvudansvariga ST-handledare är specialistkompetenta i avsedd specialitet och har genomgått handledarutbildning. Det finns tillgång till studierektor som är specialistkompetent läkare i relevant specialitet och som har genomgått handledarutbildning. Det finns tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens för att alla ST ska få adekvat handledning och för att instruktioner ska kunna ges. Det finns generella skriftliga instruktioner för hur handledningen av ST-läkare ska gå till. Det finns en skriftlig uppdragsbeskrivning för studierektorn.

Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns men behöver utvecklas.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Utrustningen för diagnostik, utredning och behandling är adekvat. ST-läkarna har tillgång till en fast arbetsplats med dator. Det finns tillgång till för specialiteten adekvat bibliotekstjänst och aktuella tidskrifter. Det finns adekvata jourrum med tillgång till dator.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST genomförs enligt målbeskrivningen och BLF:s rekommendationer (ST-Guiden). Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram som överensstämmer med kraven i målbeskrivningen. Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Jourtjänstgöringen utgör en adekvat del av tjänstgöringen så att kraven i målbeskrivningen kan uppfyllas. Jourarbetet innefattar även ortopediska och kirurgiska patienter, vilka utgör ca 10 % av besöken. Dessa patienter är en källa till irritation och i viss mån osäkerhet men borde inte på ett avgörande sätt påverka utbildningskvaliteten.

Studierektorn utgör en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare. Studierektorn medverkar till att det utarbetas introduktionsprogram för ST-läkarna, och dessa används men skulle kunna förbättras ytterligare. Studierektorn tar del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren. Alla ST-läkare har ST-kontrakt som reglerar ST-läkarens och arbetsgivarens gemensamma åtagande. ST-läkare, oavsett kön, etnicitet, religion eller trosuppfattning, arbetar på lika villkor och har lika möjligheter att nå målen i målbeskrivningen.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐

- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

E Handledning och uppföljning

Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjuder till diskussioner och frågor.

Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet. En huvudansvarig handledare finns utsedd för varje ST-läkare. ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod. Handledningen inplaneras fortlöpande men särskild schemalagd tid saknas och träffarna sker för vissa ganska glest. Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring. Handledarutbildningen omfattar handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.

ST-läkaren ges fortlöpande instruktioner under tjänstgöringen och får återkoppling av instruktörerna.

Det görs en fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet under hela ST. Den kontinuerliga bedömningen utförs av ST-chef, ST-studierektor och huvudsaklig handledare. Den fortlöpande bedömningen görs emellanåt med på förhand kända och överenskomna metoder. Dock behöver utbildning om dessa upprepas och verktygen mer frekvent användas. Verksamhetschef ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

F Teoretisk utbildning

Studierektorn samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning. Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i utbildningsprogrammet i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i utbildningsprogrammet.

Intern och extern utbildning planeras in i utbildningsprogrammet. Struktur för tid för självstudier finns men upplevs av ST-läkare som otillräcklig.

ST-läkaren erbjuds internutbildning ca två timmar per vecka samt externutbildning 5-10 dagar per termin.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt. Det finns goda förutsättningar för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer. ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms och återkopplas. ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete. Det finns goda förutsättningar för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete. ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms och återkopplas.

ST-läkarna har tillgång till vetenskaplig handledare vars kompetens tas till vara i utbildningen. En del av ST-läkarnas genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten. Det finns tillgång till ett välfungerande doktorandprogram. Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur. Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte senaste två åren. De ST-läkare som så önskar ges möjlighet att bedriva utvidgad forskning.

Redovisning av vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete sker.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt, som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkarens kontinuerliga handledning och bedömning i kommunikativ kompetens behöver förbättras.

ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning. De ST-läkare som tjänstgör som amanuens ges möjlighet att själv handleda och de får återkoppling på handledningen.

ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen. ST-läkarens kontinuerliga handledning och bedömning i ledarskapskompetens behöver förbättras.

ST-läkaren ges möjlighet att delta i program eller kurs avseende kommunikativ kompetens. Det finns program eller kurser under ST avseende handledning av läkare under utbildning. Det saknas tillgång till ett fördjupat utbildningsprogram, t ex ledarskaps-ST, för ST-läkare med intresse och fallenhet för ledarskapsfrågor.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

- Mycket bra utbildningsklimat, Sachsandan – ”vi hjälps åt, hög nivå men ödmjukt”.
- God struktur för ST gällande ansvarsfördelning och utbildningsplanering.
- God struktur för mottagningsplaceringar med utbildningsansvariga på alla enheter.
- Goda forskningsmöjligheter erbjuds.
- Bra patientunderlag med bred läkarkompetens.
- Valfungerande amanuensstjänstgöring ger möjlighet för egen handledning och utbildning av kandidater.
- Föredömlig intern- och extern utbildning inkluderande ofta förekommande CEPS-utbildning.
- God struktur för bedömning och återkoppling på kliniska och allmänna kompetenser

Svagheter

- Förhållandevis kort tid på allmänpediatrik avdelning och akuten under andra halvan av ST.

- Svårigheter att följa patienter över tid på egen mottagning.
- Bedömning och återkoppling behöver utvecklas ytterligare, framför allt vad gäller allmänna kompetenser som ledarskap och kommunikation.
- Introduktionen kan förbättras.
- Avsaknad av regelbundna handledarträffar och träffar för utbildningsansvariga.
- Jourarbetet innefattar även ortopediska och kirurgiska patienter, vilka utgör ca 10 % av besöken. Dessa patienter är en källa till irritation hos båda ST-läkare och specialister.
- Tid för inläsning – struktur finns men upplevs otillräcklig.
- Tid för handledning är inte i förväg inplanerat i schemat.

Förbättringspotential

- Tjänstgöring på de allmänpediatriska avdelningarna och på akuten rekommenderas sent i ST för att utveckla självständighet och professionellt arbete.
- Möjliggöra för ST att på mottagning följa patienter över längre tid.
- Fortsatt arbete med implementering av bedömning och återkoppling.
- Introduktionen kan förbättras genom att senarelägga ST-informationen och genom att på akuten ha korta kliniska miniföreläsningar i samband med dagliga uppstartsmöten.
- Regelbundna träffar för handledare och enheternas utbildningsansvariga, kanske på redan befintlig mötestid.
- Starta upp Journal Club för ST-läkare någon gång per termin och på redan befintlig ST-undervisningstid.
- Schemalägg handledningstid, kanske på fast timme en gång i månaden.